ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2001

Vyhlásené: 15.12.2001 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

514

ZÁKON

zo 6. novembra 2001,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákona č. 95/2000 Z. z. a zákona č. 470/2000 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 sa za odsek 7 vkladá nový odsek 8, ktorý znie:

„(8) Hodnotenie zdravotných rizík je odhad miery závažnosti záťaže ľudskej populácie vystavenej zdraviu škodlivým faktorom životných podmienok a pracovných podmienok a spôsobu života s cieľom znížiť zdravotné riziká.“.
Doterajšie odseky 8 až 28 sa označujú ako odseky 9 až 29.

2. Za § 8 sa vkladá § 8a, ktorý znie:

„§ 8a
Dezinfekcia, dezinsekcia a deratizácia

(1) Každý, kto vykonáva dezinfekciu, dezinsekciu alebo deratizáciu, je povinný

a) používať pri svojej činnosti len prípravky, ktorých používanie schválil príslušný orgán na ochranu zdravia [§ 27 ods. 2 písm. d)], a dodržiavať návod výrobcu,

b) používať prípravky a postupy len v nevyhnutne potrebnej miere na dosiahnutie účelu vykonávanej činnosti,

c) kontrolovať ich účinnosť.

(2) Dezinfekciu, dezinsekciu a deratizáciu ako bežnú činnosť je povinná vykonávať každá osoba, a to ako súčasť čistenia a bežných technologických a pracovných postupov.

(3) Dezinfekciu, dezinsekciu a deratizáciu ako špeciálnu činnosť okrem dezinfekcie vykonávanej zdravotníckymi pracovníkmi v zdravotníckych zariadeniach môžu vykonávať len osoby, ktoré spĺňajú podmienky ustanovené týmto zákonom (§ 13s ods. 10).

(4) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré vykonávajú dezinsekciu a deratizáciu ako špeciálnu činnosť, sú povinné oznámiť začiatok každej takejto činnosti príslušnému orgánu na ochranu zdravia, a to najneskôr 48 hodín pred jej

začiatkom. V oznámení sa uvedie aj miesto a čas vykonania dezinsekcie alebo deratizácie a druh prípravku, ktorý sa má použiť.“.

3. Nadpis tretej časti znie:

„VŠEOBECNÉ POVINNOSTI NA ÚSEKU OCHRANY ZDRAVIA“

4. § 9 vrátane nadpisu sa vypúšťa.

5. § 16 a 17 vrátane nadpisov sa vypúšťajú.

6. Za § 13 sa vkladá nová štvrtá časť, ktorá vrátane nadpisu znie:

„ŠTVRTÁ ČASŤ
ZDRAVÉ ŽIVOTNÉ PODMIENKY A PRACOVNÉ PODMIENKY

PRVÁ HLAVA
SPOLOČNÉ USTANOVENIA

§ 13a
Starostlivosť o zdravé životné podmienky a pracovné podmienky

a) starostlivosťou o ovzdušie, vodu, pôdu a ostatné zložky životného prostredia,[2]) o územie obcí, bytové budovy,[6aa]) zariadenia poskytujúce služby obyvateľstvu, kúpaliská a telovýchovné a rekreačné zariadenia,

b) starostlivosťou o deti a mládež uplatňovaním a dodržiavaním zásad ochrany a podpory zdravia a pohybového režimu pri výchovno-vzdelávacej činnosti detí a mládeže,

c) zdravou výživou obyvateľstva,

d) starostlivosťou o pracovné prostredie a spôsob práce.

§ 13b
Všeobecné požiadavky na zabezpečenie zdravých životných podmienok a pracovných podmienok

(1) Priestorové usporiadanie územia, umiestňovanie a uskutočňovanie stavieb[6ab]) sa musia riešiť tak, aby životné podmienky a pracovné podmienky v nich nepôsobili negatívne na zdravie ľudí, ale aby ho chránili a kladne ovplyvňovali. Usporiadanie stavieb a spôsob zástavby musia umožňovať prevetranie, preslnenie a presvetlenie, vhodné dopravné riešenie a pripojenie na siete a zariadenia technického vybavenia územia. Na území určenom na bývanie sa môžu umiestňovať len také výrobné zariadenia a prevádzky služieb, ktoré svojimi vplyvmi neohrozia zdravé bývanie.

(2) Územia obcí sa musia chrániť pred znečisťovaním a musia sa v nich utvárať priaznivé životné podmienky. V obciach sa musia zabezpečovať podmienky na upevňovanie zdravia, a to najmä zriaďovaním zelene, výstavbou zariadení na pohybovú aktivitu, krátkodobú rekreáciu a oddych.

(3) Bytové domy a ostatné budovy na bývanie[6aa]) sa umiestňujú na pozemku, ktorý umožní výsadbu zelene. Môžu sa v nich umiestňovať len také prevádzky služieb, ktoré svojimi vplyvmi, najmä zdraviu škodlivými faktormi, zápachom, nadmerným hlukom a elektromagnetickým žiarením, neohrozia ich vnútorné prostredie a okolie.

(4) Umiestnenie, riešenie a udržiavanie stanovíšť zberných nádob na odpady a odvoz odpadu sa musia zabezpečovať tak, aby nemali negatívny vplyv na životné podmienky, najmä v dôsledku nadmerného hluku a znečisťovania ovzdušia. Stanovištia zberných nádob na odpady musia byť stavebne upravené tak, aby boli ľahko čistiteľné a aby boli chránené pred poveternostnými vplyvmi.

§ 13c
Voda určená na ľudskú spotrebu

(1) Voda určená na ľudskú spotrebu (ďalej len „pitná voda“) je voda

a) v jej pôvodnom stave alebo po spracovaní určená na pitie, varenie, prípravu potravín alebo iné domáce účely bez ohľadu na jej pôvod a na to, či bola dodaná z rozvodnej siete, cisterny alebo ako voda balená do spotrebiteľského balenia,

b) používaná v potravinárskych podnikoch pri výrobe, spracovaní, konzervovaní alebo predaji výrobkov alebo látok určených na ľudskú spotrebu.

(2) Pitná voda je zdravotne bezchybná, ak ani pri trvalom požívaní alebo používaní nezmení zdravotný stav ľudí prítomnosťou mikroorganizmov a organizmov alebo látok ovplyvňujúcich zdravie ľudí akútnym, chronickým alebo neskorým pôsobením, a ktorej vlastnosti vnímateľné zmyslami nezabraňujú jej požívaniu alebo používaniu. Zdravotná bezchybnosť pitnej vody sa hodnotí a kontroluje podľa ukazovateľov kvality pitnej vody a ich hygienických limitov.

(3) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré vyrábajú a dodávajú pitnú vodu a využívajú vodné zdroje na zásobovanie pitnou vodou, sú povinné zabezpečiť, aby dodávaná pitná voda spĺňala požiadavky podľa odseku 2.

(4) Teplú vodu dodávanú rozvodom teplej úžitkovej vody možno vyrábať len z pitnej vody.

(5) Na základe žiadosti osôb uvedených v odseku 3 môže príslušný orgán na ochranu zdravia povoliť na obmedzený čas, najviac na tri roky, použitie vody, ktorá nespĺňa hygienické limity, ak nejde o vodu balenú do spotrebiteľského balenia. Povolenie nemožno vydať, ak ide o nedodržanie hygienického limitu ustanoveného medznou hodnotou referenčného rizika. Orgán na ochranu zdravia povolenie vydá, len ak zásobovanie pitnou vodou nemožno zabezpečiť inak a ak nebude ohrozené zdravie ľudí.

(6) Osoby uvedené v odseku 3 sú povinné

a) predložiť príslušnému orgánu na ochranu zdravia návrh na využívanie vodného zdroja na zásobovanie pitnou vodou [§ 27 ods. 2 písm. f)]; súčasťou žiadosti musí byť návrh na určenie ochranného pásma[6ac]) a pri vodárenskej úprave pitnej vody aj návrh na jej úpravu a návrh na dezinfekciu pitnej vody,

b) zabezpečiť, aby dodávaná pitná voda spĺňala hygienické limity ukazovateľov kvality pitnej vody,

c) zabezpečiť kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody,

d) zaznamenávať do protokolov výsledky kontroly ukazovateľov kvality pitnej vody a protokoly uchovávať desať rokov,

e) bezodkladne oznámiť príslušnému orgánu na ochranu zdravia prekročenie hygienických limitov ustanovených medznou hodnotou, najvyššou medznou hodnotou a medznou hodnotou referenčného rizika,

f) používať pri vodárenskej úprave vody na pitnú vodu len také technologické a pracovné postupy, materiály a chemické látky alebo chemické prípravky[6ad]) prichádzajúce do styku s vodou, ktorých použitie schválil príslušný orgán na ochranu zdravia [§ 27 ods. 2 písm. f) a g)],

g) pravidelne overovať účinnosť dezinfekcie pitnej vody, ak sa pitná voda dezinfikuje.

(7) Rozsah a početnosť kontroly ukazovateľov kvality pitnej vody môže príslušný orgán na ochranu zdravia podľa miestnych podmienok a s prihliadnutím na epidemiologickú situáciu z vlastného podnetu alebo na návrh osoby uvedenej v odseku 3

a) rozšíriť o ďalšie ukazovatele, ktorých výskyt možno predpokladať,

b) zúžiť v prípade preukázateľne stálych a vyhovujúcich hodnôt ukazovateľov kvality pitnej vody a jej zdroja, doložených štatisticky reprezentatívnym počtom údajov.

(8) Ak voda v domových rozvodoch nespĺňa hygienické limity, vlastníci bytových budov a nebytových budov[6ae]) sú povinní bez meškania

a) zabezpečiť nápravné opatrenia,

b) informovať spotrebiteľov o stave vody v domových rozvodoch a o ďalších nápravných opatreniach, ktoré musia vykonať.

(9) Pitná voda určená na hromadné zásobovanie sa dezinfikuje; druh a spôsob jej dezinfekcie schvaľuje príslušný orgán na ochranu zdravia [§ 27 ods. 2 písm. f) a g)]. Pitná voda sa nemusí dezinfikovať, ak

a) je vodný zdroj spoľahlivo chránený,[6ac])

b) voda vo vodnom zdroji dlhodobo spĺňa hygienické limity,

c) preukázateľne nehrozí kontaminácia vody v rozvodnej sieti.

(10) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva, ustanoví

a) ukazovatele kvality pitnej vody a ich hygienické limity,

b) rozsah, početnosť a kritériá kontroly kvality pitnej vody,

c) náležitosti protokolu podľa odseku 6 písm. d),

d) náležitosti žiadostí podľa odsekov 5 a 7.

§ 13d
Voda na kúpanie, prírodné kúpaliská a umelé kúpaliská

(1) Voda na kúpanie je každá tečúca alebo stojatá voda alebo jej časť, ktorú využíva veľký počet ľudí na kúpanie a v ktorej je kúpanie povolené.

(2) Prírodným kúpaliskom je prírodná vodná plocha označená na kúpanie a s ňou súvisiace prevádzkové plochy s vybavením. Umelým kúpaliskom je krytá alebo nekrytá stavba určená na kúpanie a s ňou súvisiace prevádzkové plochy s vybavením.

(3) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú prírodné kúpalisko alebo umelé kúpalisko (ďalej len „prevádzkovateľ kúpaliska,“) sú povinné splniť podmienky ustanovené týmto zákonom. Ak sa kúpalisko využíva bezplatne, potom osobou povinnou plniť ustanovenia tohto zákona je oprávnená osoba, ktorá ho takto označila.

(4) Voda na kúpanie nesmie

a) prekračovať medzné hodnoty ukazovateľov kvality vody na kúpanie,

b) obsahovať toxický vodný kvet, decht, materiály a predmety, ktoré by mohli ohroziť zdravie ľudí.

(5) Ak sa zistia ďalšie faktory znečistenia, príslušný orgán na ochranu zdravia nariadi ich vyšetrenie, vykonanie opatrenia na ochranu zdravia alebo zakáže používanie vody na kúpanie.

(6) Ak voda na kúpanie nespĺňa požiadavky podľa odseku 4 alebo jej používanie bolo orgánom na ochranu zdravia zakázané, musí byť táto skutočnosť viditeľne a zreteľne uvedená v mieste, na ktoré sa vzťahuje.

(7) Na prírodnom kúpalisku musí byť vyhradená vodná plocha na kúpanie. Ak má prírodné kúpalisko vodnú plochu menšiu ako 200 ha, motorové plavidlá sa môžu používať iba na účely záchrannej služby. Na prírodných kúpaliskách s vodnou plochou väčšou ako 200 ha musí byť na používanie plavidiel vyhradená vodná plocha, oddelená od vodnej plochy vyhradenej na kúpanie.

(8) Prevádzkovateľ kúpaliska je povinný

a) zabezpečiť, aby voda na kúpanie neprekračovala medzné hodnoty ukazovateľov kvality vody na kúpanie,

b) zabezpečiť kontrolu kvality vody na kúpanie,

c) zabezpečiť požiadavky na jeho vybavenie, priestory, dispozičné riešenie a na prevádzku,

d) zabezpečiť údržbu a čistenie priestorov kúpalísk,

e) vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho príslušnému orgánu na ochranu zdravia na schválenie, ako aj návrh na jeho zmenu [§ 27 ods. 2 písm. e)],

f) viesť evidenciu o výsledkoch kontroly kvality vody na kúpanie a uchovávať ju päť rokov.

(9) Prevádzkovateľ umelého kúpaliska je ďalej povinný zabezpečiť

a) úpravu, výmenu a kontrolu vody v bazénoch a zabezpečiť jej recirkuláciu pri prevádzkovaní bazénu s recirkuláciou vody,

b) čistenie bazénov a vyšetrenie sedimentov a nárastov v bazénoch,

c) technické a priestorové požiadavky na umelé kúpaliská a bazény,

d) osvetlenie, tepelno-vlhkostnú mikroklímu, vykurovanie a vetranie pri prevádzkovaní krytého kúpaliska,

e) miestnosť na poskytovanie prvej pomoci a na jej prevádzku, na viditeľných miestach vyvesiť pokyny na poskytovanie prvej pomoci a zabezpečiť dostatočný počet plavčíkov na poskytovanie prvej pomoci.

(10) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva, ustanoví

a) ukazovatele kvality vody na kúpanie a ich medzné hodnoty,

b) rozsah a početnosť kontroly kvality vody na kúpanie,

c) požiadavky na vybavenie, priestory, dispozičné riešenie a na prevádzku kúpalísk a bazénov umelých kúpalísk,

d) náležitosti prevádzkového poriadku podľa odseku 8 písm. e).

§ 13e
Vnútorné prostredie bytových budov a nebytových budov určených na dlhodobý pobyt

(1) Ovzdušie v bytových budovách a nebytových budovách[6ae]) určených na dlhodobý pobyt (ďalej len „budova“) nesmie predstavovať riziko vzniku poškodenia zdravia v

dôsledku prítomnosti fyzikálnych, chemických, biologických a iných zdraviu škodlivých faktorov a nesmie byť organolepticky zmenené. Najvyššie prípustné hodnoty zdraviu škodlivých faktorov vo vnútornom ovzduší budov ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

(2) Vnútorné prostredie budov musí spĺňať požiadavky na denné osvetlenie a umelé osvetlenie a požiadavky na tepelno-vlhkostnú mikroklímu, vykurovanie a vetranie, ktoré podľa charakteru budov a účelu ich použitia ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

(3) Základné požiadavky na osvetlenie sú

a) dostatok svetla a jeho vhodné rozloženie v užívanom priestore,

b) vhodné rozloženie jasov v zornom poli užívateľov,

c) ochrana zraku pred priamym oslnením a oslnením odrazom,

d) ochrana vnútorného prostredia pred nadmerným preslnením,

e) vhodná farebná úprava plôch v závislosti od náročnosti zrakovej činnosti, účelu osvetleného priestoru a času pobytu užívateľov.

(4) Trvalé dopĺňanie nedostačujúceho denného svetla svetlom zo zdrojov umelého osvetlenia možno zriaďovať len výnimočne, ak nemožno zabezpečiť hodnoty denného osvetlenia bez ujmy na ostatných vlastnostiach budovy.

(5) Trvalé dopĺňanie nedostačujúceho denného svetla svetlom zo zdrojov umelého osvetlenia sa nesmie zriaďovať v novo navrhnutých budovách, a to

a) v obytných miestnostiach bytov,

b) v izbách ubytovacích zariadení pre deti a mládež a v izbách zotavovní,

c) v denných miestnostiach zariadení na predškolskú výchovu,

d) v učebniach škôl okrem špeciálnych učební,

e) v lôžkových izbách zdravotníckych zariadení.

§ 13f
Najnižšie hygienické požiadavky na bytové domy a hygienické požiadavky na ubytovacie zariadenia

(1) Bytové domy[6af]) možno navrhovať a povoľovať do výšky štyroch nadzemných podlaží aj bez výťahu, s vertikálnym prepojením vonkajšími schodiskami ako chodbové alebo pavlačové typy domov. Byty v takých bytových domoch možno navrhovať a povoľovať aj bez balkónov a lodžií. Ich obytná plocha a úžitková plocha, denné osvetlenie a vybavenie musia zodpovedať najnižším hygienickým požiadavkám.

(2) Ubytovacie zariadenia,[6ag]) ktoré poskytujú hromadné, časovo obmedzené alebo časovo neobmedzené ubytovanie pre viac ako desať osôb, možno prevádzkovať, len ak spĺňajú hygienické požiadavky.

(3) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú ubytovacie zariadenie, sú povinné

a) zabezpečiť hygienické požiadavky na vnútorné prostredie, priestorové usporiadanie a funkčné členenie, vybavenie a prevádzku ubytovacích zariadení,

b) vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho príslušnému orgánu na ochranu zdravia na schválenie, ako aj návrh na jeho zmenu [§ 27 ods. 2 písm. e)].

(4) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva, ustanoví

a) najnižšie hygienické požiadavky na obytnú plochu a úžitkovú plochu, denné osvetlenie a vybavenie bytov v bytových domoch podľa odseku 1,

b) hygienické požiadavky na vnútorné prostredie, priestorové usporiadanie a funkčné členenie, vybavenie a prevádzku ubytovacích zariadení,

c) náležitosti prevádzkového poriadku podľa odseku 3 písm. b).

§ 13g
Zriaďovanie zariadení pre deti a mládež, ich vybavenie a prevádzka

(1) Zariadenia, ktoré poskytujú výchovnú alebo výchovno-vzdelávaciu starostlivosť[6ah]) (ďalej len „zariadenia pre deti a mládež“), sa zriaďujú v zdravotne vhodnom prostredí, ktorým je prostredie chránené pred zdraviu škodlivými faktormi vonkajšieho prostredia, najmä pred hlukom a zdrojmi znečistenia ovzdušia.

(2) Priestorové usporiadanie a funkčné členenie zariadení pre deti a mládež a ich vybavenie musia zodpovedať veku, zdravotnému stavu, stupňu psychosomatického vývoja, telesným rozmerom detí a mládeže, ako aj veľkostnému typu a druhu zariadenia. Veľkostnému typu a druhu zariadenia musia zodpovedať aj ich vonkajšie telovýchovné plochy.

(3) Režim dňa v zariadení pre deti a mládež musí zohľadňovať vekové a fyzické osobitosti detí a mládeže a pohybový režim musí zodpovedať potrebám vyvíjajúceho sa organizmu. Režim dňa detí a mládeže, podmienky ich pohybovej výchovy, režim stravovania detí a mládeže a organizáciu prevádzky upraví fyzická osoba oprávnená na podnikanie[4]) a právnická osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie pre deti a mládež, v prevádzkovom poriadku.

(4) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenie pre deti a mládež, sú povinné

a) zabezpečovať kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody (§ 13c ods. 2) v pravidelných, najmenej šesťmesačných intervaloch, ak je zariadenie zásobované pitnou vodou z vlastného zdroja, a o vykonaných kontrolách uchovávať záznamy,

b) zabezpečovať stravovanie detí a mládeže podľa požiadaviek tohto zákona (§ 13m),

c) zabezpečovať starostlivosť o vonkajšie priestory určené pre deti a mládež (§ 13k),

d) zamerať výchovu žiakov v strediskách praktického vyučovania a na pracoviskách praktického vyučovania na ochranu zdravia,

e) vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho príslušnému orgánu na ochranu zdravia na schválenie, ako aj návrh na jeho zmenu [§ 27 ods. 2 písm. e)].

(5) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá Ministerstvo zdravotníctva, ustanoví

a) požiadavky na priestorové usporiadanie, funkčné členenie a vybavenie zariadení pre deti a mládež podľa odseku 2,

b) požiadavky na prevádzku zariadení pre deti a mládež vrátane náležitostí prevádzkového poriadku podľa odseku 3.

§ 13h
Predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení v zariadeniach pre deti a mládež

(1) V zariadení pre deti predškolského veku možno umiestniť len dieťa, ktoré

a) je zdravotne spôsobilé,

b) neprejavuje príznaky akútneho ochorenia,

c) nemá nariadené karanténne opatrenie.

(2) Potvrdenie o zdravotnej spôsobilosti podľa odseku 1 písm. a) vydá zákonnému zástupcovi ošetrujúci lekár. Potvrdenie musí obsahovať aj údaj o povinnom očkovaní. Skutočnosti uvedené v odseku 1 písm. b) a c) potvrdzuje v písomnom vyhlásení zákonný zástupca dieťaťa; vyhlásenie nesmie byť staršie ako tri dni.

(3) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenie pre deti predškolského veku, sú povinné zabezpečiť, aby skutočnosť, či zdravotný stav dieťaťa umožňuje jeho prijatie do zariadenia, zisťovala každý deň zodpovedná osoba pred prijatím dieťaťa do zariadenia (zdravotný filter).

(4) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenie pre deti predškolského veku a základnú školu, sú povinné zabezpečiť oddelenie dieťaťa od ostatných detí, ak dieťa počas dňa prejavilo príznaky akútneho ochorenia, zabezpečiť nad ním dohľad a bez meškania informovať zákonného zástupcu.

(5) Ustanovenie odseku 4 sa primerane vzťahuje aj na fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a na právnické osoby, ktoré prevádzkujú ubytovacie zariadenie pre deti a mládež. Deti a mládež môžu byť umiestnené v ubytovacom zariadení na základe potvrdenia ošetrujúceho lekára o ich zdravotnej spôsobilosti.

§ 13i
Výchovno-vzdelávacia činnosť detí a mládeže

(1) Výchovno-vzdelávacia činnosť v zariadení pre deti a mládež musí byť organizovaná tak, aby utvárala podmienky na zdravý vývoj detí a mládeže s prihliadnutím na ich vek, zdravotný stav a stupeň psychosomatického vývoja, ako aj na predchádzanie poškodeniam zdravia, najmä na predchádzanie nadmernej psychickej a statickej záťaži a na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení.

(2) Výchovno-vzdelávacia činnosť musí zohľadňovať fyziologické osobitosti jednotlivých vekových skupín detí a mládeže; musí byť organizovaná tak, aby predchádzala zdravotným rizikám, najmä

a) primeranosťou záťaže so zreteľom na vekové a individuálne vývojové osobitosti jednotlivých vekových skupín detí a mládeže,

b) uplatňovaním foriem výučby, ktoré podporujú a rozvíjajú telesné a duševné zdravie, vedú k rozvoju individuálnych schopností detí a mládeže, zvyšujú efektivitu práce pri rešpektovaní psychického, telesného a sociálneho vývoja a zdravotného stavu jednotlivca a kompenzujú nepriaznivé účinky učebných a režimových záťaží.

§ 13j
Zotavovacie podujatia

(1) Zotavovacie podujatie je organizovaný spoločný pobyt najmenej 15 detí do 15 rokov veku na dlhší čas ako päť dní, ktorého účelom je okrem výchovného poslania posilniť zdravie a zvýšiť telesnú zdatnosť detí.

(2) Na zotavovacom podujatí sa môže zúčastniť dieťa, ak spĺňa požiadavky podľa § 13h ods. 1.

(3) Výsledok posúdenia zdravotného stavu dieťaťa uvedie ošetrujúci lekár v prihláške na zotavovacie podujatie. Ak dieťa užíva lieky alebo jeho zdravotný stav vyžaduje obmedzenie záťaže, v prihláške uvedie aj túto skutočnosť. Skutočnosti uvedené v § 13h ods. 1 písm. b) a c) potvrdzuje v písomnom vyhlásení zákonný zástupca dieťaťa; vyhlásenie nesmie byť staršie ako jeden deň.

(4) Na zotavovacom podujatí môže pracovať len zdravotne spôsobilá osoba, ktorá dosiahla 18 rokov veku a vo funkcii vedúceho zotavovacieho podujatia len osoba, ktorá dosiahla 21 rokov veku. Osoby, ktoré zabezpečujú stravovanie na zotavovacom podujatí, musia spĺňať podmienky na výkon epidemiologicky závažných činností.

(5) Na zotavovacích podujatiach sa nesmú používať epidemiologicky rizikové potraviny. Epidemiologicky rizikové potraviny a vybrané druhy potravín, ktoré možno použiť len pri dodržaní určitých technologických podmienok, a technologické podmienky na použitie vybraných druhov epidemiologicky rizikových potravín ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

(6) Zotavovacie podujatie sa môže usporiadať len v zariadení, ktoré spĺňa hygienické požiadavky na umiestnenie, funkčné členenie, priestorové usporiadanie, stravovanie a prevádzku.

(7) Denný režim detí na zotavovacom podujatí musí zodpovedať ich veku a zdravotnému stavu.

(8) Požiadavky podľa odsekov 6 a 7 je povinný zabezpečiť usporiadateľ zotavovacieho podujatia.

(9) Usporiadateľ zotavovacieho podujatia je ďalej povinný

a) písomne oznámiť zotavovacie podujatie najmenej 30 dní pred jeho začatím orgánu na ochranu zdravia príslušnému podľa miesta konania zotavovacieho podujatia, prípadne podľa miesta jeho začiatku, ak ide o putovné zotavovacie podujatie,

b) zabezpečiť základnú starostlivosť o zdravie všetkých zúčastnených osôb na zotavovacom podujatí odborne spôsobilou osobou (ďalej len „zdravotník“), pri hromadnom odchode aj na cestu na zotavovacie podujatie a späť, a to najmenej jedného zdravotníka na 130 detí; odborne spôsobilá osoba je osoba, ktorá získala vysokoškolské vzdelanie na lekárskej fakulte alebo na fakulte zdravotníctva a sociálnej práce, osoba, ktorá získala vzdelanie na strednej zdravotníckej škole v odbore sestra alebo pôrodná asistentka, študent, ktorý absolvoval tretí ročník štúdia na lekárskej fakulte, alebo osoba, ktorá absolvovala školenie Slovenského Červeného kríža o poskytovaní prvej pomoci,

c) zabezpečiť vybavenie lekárničky na zotavovacie podujatie a vybavenie veľkej zdravotníckej brašne pre putovné zotavovacie podujatie,

d) oznámiť miesto a čas konania zotavovacieho podujatia zdravotníckemu zariadeniu[6a]) v mieste konania zotavovacieho podujatia,

e) zabezpečiť poučenie všetkých osôb činných na zotavovacom podujatí okrem zdravotníka o hygienických požiadavkách na zotavovacie podujatia a o požiadavkách na predchádzanie vzniku a šíreniu prenosných ochorení,

f) viesť dokumentáciu o zotavovacom podujatí a uchovávať ju šesť mesiacov od skončenia zotavovacieho podujatia.

(10) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva, ustanoví

a) podrobnejšie požiadavky na organizáciu zotavovacích podujatí a denný režim detí na zotavovacom podujatí,

b) hygienické požiadavky na umiestnenie, funkčné členenie, priestorové usporiadanie, stravovanie a prevádzku zariadení pre zotavovacie podujatia,

c) vzor vyhlásenia podľa odseku 3,

d) náležitosti oznámenia podľa odseku 9 písm. a),

e) vybavenie lekárničky na zotavovacie podujatie a vybavenie veľkej zdravotníckej brašne pre putovné zotavovacie podujatie podľa odseku 9 písm. c),

f) obsah dokumentácie podľa odseku 9 písm. f).

§ 13k
Vonkajšie priestory pre deti a mládež

(1) Pieskoviská, hracie, športové a rekreačné plochy určené pre deti a mládež vrátane vonkajších telovýchovných plôch pri školách a školských zariadeniach[6ah]) sa musia pravidelne čistiť a udržiavať. Môžu sa udržiavať iba prostriedkami, ktoré neobsahujú nebezpečné chemické látky[6ai]) alebo choroboplodné mikroorganizmy. Ich pôda nesmie prekročiť najvyššie prípustné množstvo mikrobiálneho znečistenia pôdy. Požiadavky na čistenie a udržiavanie pieskovísk, hracích, športových a rekreačných plôch určených pre deti a mládež a najvyššie prípustné množstvo mikrobiálneho znečistenia pôdy pieskovísk a hracích plôch určených pre deti ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva.

(2) Požiadavky podľa odseku 1 je povinný zabezpečiť každý, kto prevádzkuje pieskoviská, hracie, športové a rekreačné plochy určené pre deti a mládež.

§ 13l
Zariadenia, v ktorých sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti

(1) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenie, v ktorom sa vykonáva epidemiologicky závažná činnosť, sú povinné

a) používať také pracovné postupy, prístroje, pracovné nástroje a pomôcky, aby sa pri výkone činnosti neohrozilo a nepoškodilo zdravie ľudí prenosným ochorením alebo inak nepoškodilo ich zdravie,

b) postupovať pri používaní prístrojov, pracovných nástrojov a pomôcok podľa návodu výrobcu,

c) vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho príslušnému orgánu na ochranu zdravia na schválenie, ako aj návrh na jeho zmenu [§ 27 ods. 2 písm. e)].

(2) Epidemiologicky závažnú činnosť môžu vykonávať len osoby zdravotne spôsobilé a odborne spôsobilé. Možno ju vykonávať len v zariadeniach, ktoré spĺňajú hygienické požiadavky na stavebno-technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie a vnútorné členenie.

(3) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú holičstvo, kaderníctvo, manikúru, pedikúru, zariadenie poskytujúceho kozmetické, masérske, regeneračné a rekondičné služby a služby, pri ktorých sa používajú špeciálne prístroje na starostlivosť o ľudské telo, sú povinné zabezpečiť lekárničku prvej pomoci vybavenú podľa charakteru poskytovanej služby.

(4) Osoby uvedené v odseku 3 nesmú robiť výkony na chorej koži, manipuláciu s jazvami a materskými znamienkami, výkony na sliznici, očnej spojovke a rohovke.

(5) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú solárium, sú povinné

a) dodržiavať limity ultrafialového žiarenia,

b) viesť prevádzkovú dokumentáciu a na viditeľnom mieste umiestniť poučenie pre osoby, ktorým poskytujú služby.

(6) Saunu možno prevádzkovať, len ak má zabezpečenú vodu, ktorá spĺňa požiadavky na kvalitu vody pre bazény kúpalísk. Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú saunu, sú povinné zabezpečovať pravidelnú výmenu vody v ochladzovacom bazéne, jeho pravidelné čistenie a kontrolu kvality vody.

(7) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva, ustanoví

a) hygienické požiadavky na stavebno-technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie a vnútorné členenie zariadení, v ktorých sa vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti,

b) hygienické požiadavky na pracovné postupy, prístroje, pracovné nástroje a pomôcky a na prevádzku zariadení, ktoré vykonávajú epidemiologicky závažné činnosti,

c) náležitosti prevádzkového poriadku podľa odseku 1 písm. c),

d) limity ultrafialového žiarenia podľa odseku 5 písm. a),

e) náležitosti prevádzkovej dokumentácie podľa odseku 5 písm. b),

f) požiadavky na prevádzku a kontrolu kvality vody v ochladzovacom bazéne podľa odseku 6.

§ 13m
Zariadenia spoločného stravovania

(1) Zariadenia spoločného stravovania sú zariadenia, ktoré poskytujú stravovacie služby spojené s výrobou, prípravou a podávaním pokrmov a nápojov

a) na pracoviskách, v školských zariadeniach, v školách, v zariadeniach sociálnych služieb, v zdravotníckych zariadeniach a na zotavovacích podujatiach,

b) v prevádzkach verejného stravovania a na hromadných podujatiach.

(2) Stravovacie služby možno poskytovať len v zariadeniach, ktoré spĺňajú hygienické požiadavky na stavebno-technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie, vnútorné členenie a na prevádzku.

(3) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zariadenie spoločného stravovania (ďalej len „prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania“), sú povinné zabezpečiť, aby do výrobných a skladovacích priestorov nevstupovali neoprávnené osoby, a zamedziť vodeniu a vpúšťaniu zvierat do priestorov zariadenia spoločného stravovania okrem priestorov určených na konzumáciu stravy, do ktorých môžu vstupovať zrakovo postihnuté osoby aj v sprievode vodiaceho psa.

(4) Pri výrobe pokrmov v zariadení spoločného stravovania musí byť zabezpečená ich zdravotná neškodnosť, zachovaná ich výživová a zmyslová hodnota a vylúčené nežiaduce vplyvy z technologického postupu prípravy pokrmov. Prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania je povinný postupovať pri výrobe pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výrobnej praxe a dodržiavať požiadavky na výrobu, prípravu a podávanie pokrmov a nápojov.

(5) Prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania je ďalej povinný

a) zabezpečovať sústavnú kontrolu pri preberaní surovín,

b) kontrolovať podmienky dodržania zdravotnej neškodnosti uskladňovaných surovín, polovýrobkov a polotovarov,

c) zabezpečovať ochranu hotových pokrmov a nápojov pred ich znehodnotením,

d) zabezpečovať kontrolu ukazovateľov kvality pitnej vody (§ 13c ods. 2) v pravidelných, najmenej šesťmesačných intervaloch, ak je zariadenie zásobované pitnou vodou z vlastného zdroja, a o vykonaných kontrolách uchovávať záznamy,

e) zabezpečovať výživovú a zmyslovú hodnotu polovýrobkov, polotovarov, hotových pokrmov a nápojov podľa zásad správnej výživy,

f) kontrolovať dodržiavanie osobnej hygieny a hygienických požiadaviek zamestnancami,

g) zabezpečovať a kontrolovať čistotu zariadenia a súvisiacich prevádzkových priestorov,

h) vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho príslušnému orgánu na ochranu zdravia na schválenie, ako aj návrh na jeho zmenu [§ 27 ods. 2 písm. e)].

(6) Prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania podľa odseku 1 písm. a) je ďalej povinný pred výdajom stravy zabezpečiť odber vzoriek pripravených hotových pokrmov, ich uchovanie a o odobratých vzorkách viesť dokumentáciu.

(7) Prevádzkovateľ zariadenia spoločného stravovania určeného pre deti a mládež je ďalej povinný pri voľbe stravy vychádzať z vekových potrieb stravovanej skupiny, prihliadať na vhodný výber surovín, ročné obdobie, čas, keď sa má poskytovať stravovanie, a ďalšie skutočnosti, ktoré by mohli ovplyvniť zdravotný stav stravovaných detí a mládeže.

(8) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva, ustanoví

a) hygienické požiadavky na stavebno-technické riešenie, priestorové usporiadanie, vybavenie, vnútorné členenie a na prevádzku zariadení spoločného stravovania,

b) požiadavky na výrobu, prípravu a podávanie pokrmov a nápojov,

c) postup pri odbere vzoriek hotových pokrmov a ich uchovávaní a obsah dokumentácie podľa odseku 6,

d) požiadavky na dodržiavanie osobnej hygieny a dodržiavanie hygienických požiadaviek zamestnancami zariadenia spoločného stravovania.

DRUHÁ HLAVA
OCHRANA ZDRAVIA PRED HLUKOM, VIBRÁCIAMI A NEIONIZUJÚCIM ŽIARENÍM

§ 13n
Hluk a vibrácie

(1) Každý, kto používa alebo prevádzkuje zdroje hluku alebo vibrácií, je povinný technickými, organizačnými a ďalšími opatreniami zabezpečiť, aby hluk neprekračoval najvyššie prípustné hodnoty pre vonkajšie priestory a stavby[6ab]) a aby sa zamedzilo prenosu vibrácií na fyzické osoby.

(2) Hluk zo zariadení poskytujúcich služby obyvateľstvu a hluk z verejnej produkcie hudby nesmú prekročiť najvyššie prípustné hodnoty pre denný a nočný čas. Na účely kontroly dodržania hygienických limitov pre denný a nočný čas sa za nočný čas považuje čas medzi 22.00 a 6.00 hod. Za splnenie tejto povinnosti zodpovedá osoba, ktorá prevádzkuje zariadenie poskytujúce služby obyvateľstvu, usporiadateľ verejnej hudby alebo osoba, ktorá prevádzkuje verejnú hudbu.

(3) Na pracoviskách, ktoré používajú alebo prevádzkujú zdroje hluku a vibrácií, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pravidelné meranie a hodnotenie hluku a vibrácií tak, aby sa umožnilo zistiť, či úroveň hluku a vibrácií neprekračuje najvyššie prípustné hodnoty.

(4) Ak meranie a hodnotenie podľa odseku 3 preukáže prekročenie najvyšších prípustných hodnôt, zamestnávateľ je povinný

a) oboznámiť zamestnancov, príslušný odborový orgán a zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (ďalej len „zástupca zamestnancov“) o výške prekročenia najvyšších prípustných hodnôt, poučiť ich o význame tohto prekročenia a poskytnúť im informácie a poučenie o riziku ohrozenia zdravia hlukom a vibráciami a o možnostiach a spôsoboch účinnej prevencie,

b) poučiť zamestnancov o predpísaných pracovných postupoch a vyžadovať a kontrolovať ich dodržiavanie,

c) informovať o výške prekročenia najvyšších prípustných hodnôt aj príslušný orgán na ochranu zdravia.

(5) Pracoviská, na ktorých úroveň hluku prekročí najvyššiu prípustnú hodnotu, musia byť označené, ak je to možné, tak, aby označenie poskytlo dostatočné informácie o riziku ohrozenia zdravia hlukom a o spôsoboch účinnej prevencie. Rovnako musia byť označené aj pracovné miesta, na ktoré sa prekročenie najvyššej prípustnej hodnoty vzťahuje. Prístup na tieto miesta musí byť obmedzený, ak je to možné a odôvodnené rizikom vyplývajúcim z vystavenia zamestnancov hluku.

(6) Riziko vyplývajúce z vystavenia zamestnancov hluku a vibráciám sa musí obmedziť na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň s prihliadnutím na technický pokrok a dostupnosť opatrení na zníženie hluku a vibrácií predovšetkým pri zdroji. Uvedené sa vzťahuje aj na navrhovanie, uskutočňovanie a rekonštrukciu výrobných objektov a na navrhovanie a konštrukciu strojov a strojových zariadení.

(7) Na pracoviskách podľa odseku 5 je zamestnávateľ ďalej povinný

a) určiť príčiny prekročenia najvyšších prípustných hodnôt hluku a vibrácií, vypracovať a zabezpečiť technické a organizačné opatrenia s cieľom obmedziť vystavenie zamestnancov hluku a vibráciám na najnižšiu možnú a dosiahnuteľnú úroveň,

b) informovať zamestnancov, zástupcov zamestnancov a príslušný orgán na ochranu zdravia o opatreniach podľa písmena a),

c) zabezpečiť zamestnancom účinné osobné ochranné pracovné prostriedky na ochranu sluchu v dostatočnom množstve a s prihliadnutím na ich individuálne potreby a pracovné podmienky; za účinné osobné ochranné pracovné prostriedky na ochranu sluchu sa považujú také prostriedky, ak v prípade ich správneho používania možno očakávať zníženie rizika, ktoré ohrozuje sluch, pod úroveň najvyššej prípustnej hodnoty,

d) zabezpečiť zamestnancom osobné ochranné pracovné prostriedky na ochranu pred vibráciami,

e) viesť záznamy o výsledkoch merania hluku a vibrácií u zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce (§ 13r ods. 1), uchovávať ich 20 rokov od skončenia práce a umožniť k nim prístup zamestnancom, zástupcom zamestnancov, lekárovi poskytujúcemu závodnú preventívnu starostlivosť a príslušnému orgánu na ochranu zdravia,

f) odovzdať záznamy podľa písmena e) po skončení svojej činnosti alebo zrušení pracoviska príslušnému orgánu na ochranu zdravia.

(8) Nariadenie vlády Slovenskej republiky ustanoví

a) najvyššie prípustné hodnoty hluku vo vonkajších priestoroch a stavbách pre denný a nočný čas a najvyššie prípustné hodnoty vibrácií v stavbách,

b) najvyššie prípustné hodnoty hluku a vibrácií pri práci,

c) požiadavky na meranie a hodnotenie hluku a vibrácií na pracoviskách,

d) náležitosti záznamov podľa odseku 7 písm. e).

§ 13o
Neionizujúce žiarenie

(1) Neionizujúce žiarenie je elektromagnetické pole s frekvenčným rozsahom ustanoveným všeobecne záväzným právnym predpisom, ultrafialové a infračervené žiarenie a laserové žiarenie.

(2) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré používajú alebo prevádzkujú generátory nízkych a vysokých frekvencií a zariadenia, ktoré takéto generátory obsahujú (ďalej len „zdroj elektromagnetického žiarenia“), sú povinné zabezpečiť technické a organizačné opatrenia, ktoré obmedzia ožiarenie osôb na najnižšiu možnú úroveň a zabezpečia neprekročenie najvyšších prípustných hodnôt. Pri haváriách, nevyhnutných meraniach a opravách zdrojov elektromagnetického žiarenia počas prevádzky a v ďalších výnimočných prípadoch sa môžu najvyššie prípustné hodnoty elektromagnetického poľa prekročiť najviac do výšky ustanovenej všeobecne záväzným právnym predpisom (odsek10).

(3) Pri navrhovaní a uskutočňovaní stavieb,[6ab]) ktoré sa nachádzajú v okruhu pôsobenia zdrojov elektromagnetického žiarenia, musia sa vykonať také opatrenia, ktoré zabezpečia neprekročenie najvyššie prípustných hodnôt.

(4) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré používajú alebo prevádzkujú zdroje elektromagnetického žiarenia, sú ďalej povinné

a) zabezpečiť skúšanie zdrojov elektromagnetického žiarenia a uchovávať protokoly o výsledkoch skúšok,

b) oznámiť príslušnému orgánu na ochranu zdravia a štátnemu zdravotnému ústavu termín preskúšania podľa písmena a) tri dni pred začatím skúšok,

c) vypracovať prevádzkový poriadok pred začatím prevádzky a predložiť ho na schválenie príslušnému orgánu na ochranu zdravia [§ 27 ods. 2 písm. e)],

d) bezodkladne informovať príslušný orgán na ochranu zdravia o každej poruche zdroja, ktorá má za následok zvýšenie ožarovania okolia, takú poruchu okamžite odstrániť a o termíne odstránenia poruchy ho informovať. Až do odstránenia poruchy zdroja sú povinné prevádzku zastaviť, obmedziť alebo po prerokovaní s orgánom na ochranu zdravia urobiť ochranné opatrenia,

e) zreteľne označiť miesta, v ktorých úroveň elektromagnetického poľa môže byť vyššia, ako sú najvyššie prípustné hodnoty,

f) udržiavať zdroje v bezchybnom stave a sledovať, aby sa v dôsledku opráv alebo iných zásahov neznížila účinnosť tieniacich krytov a iných ochranných opatrení.

(5) Na pracoviskách so zdrojmi elektromagnetického žiarenia podľa odseku 4 písm. e) môžu pracovať len osoby zdravotne spôsobilé, poučené o povahe práce a oboznámené s prevádzkovým poriadkom. Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré prevádzkujú zdroje elektromagnetického žiarenia, sú povinné viesť záznamy o pobyte jednotlivých zamestnancov na takýchto pracoviskách a uchovávať ich 20 rokov.

(6) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré používajú alebo prevádzkujú zdroje ultrafialového a infračerveného žiarenia a pri činnostiach, pri ktorých môže ultrafialové a infračervené žiarenie vznikať, sú povinné zabezpečiť ochranné opatrenia, ktoré vylúčia škodlivý účinok tohto žiarenia tak, aby neboli prekročené najvyššie prípustné hodnoty.

(7) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré používajú alebo prevádzkujú lasery v oblasti optického žiarenia alebo zariadenia, v ktorých sú lasery ako zdroj žiarenia zabudované, sú povinné zabezpečiť ochranné opatrenia, ktoré vylúčia škodlivý účinok laserového žiarenia tak, aby neboli prekročené najvyššie prípustné hodnoty.

(8) Pracoviská, na ktorých sa používajú lasery II. až IV. triedy, musia mať vypracovaný a príslušným orgánom na ochranu zdravia schválený prevádzkový poriadok [§ 27 ods. 2 písm. e)].

(9) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré vyrábajú a dovážajú lasery, sú povinné zaraďovať lasery do tried, zabezpečiť ich označenie a vybavenie v súlade s požiadavkami na ochranu zdravia a uvádzať údaje v technickej dokumentácii laserov v rozsahu, aký ustanoví všeobecne záväzný právny predpis.

(10) Všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva, ustanoví

a) frekvenčný rozsah elektromagnetického poľa podľa odseku 1,

b) najvyššie prípustné hodnoty ožiarenia elektromagnetickým poľom a výšku ich prípustného prekročenia podľa odseku 2,

c) požiadavky na skúšanie zdrojov elektromagnetického žiarenia,

d) najvyššie prípustné hodnoty a ochranné opatrenia pri používaní a prevádzkovaní zdrojov ultrafialového a infračerveného žiarenia podľa odseku 6,

e) najvyššie prípustné hodnoty a ochranné opatrenia pri používaní a prevádzkovaní zdrojov laserového žiarenia podľa odseku 7,

f) náležitosti prevádzkového poriadku podľa odseku 8,

g) požiadavky na zaraďovanie laserov do tried, označovanie a vybavenie laserov a rozsah údajov uvádzaných v ich technickej dokumentácii.

TRETIA HLAVA
OCHRANA ZDRAVIA PRI PRÁCI

§ 13p
Hodnotenie zdravotných rizík a kategorizácia prác

(1) Podľa miery výskytu faktorov, ktoré môžu ovplyvniť zdravie zamestnancov, a podľa hodnotenia zdravotných rizík sa práce zaraďujú do štyroch kategórií. Kritériá na zaradenie prác do kategórií ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.

(2) Návrhy na zaradenie prác do kategórií predkladá príslušnému orgánu na ochranu zdravia zamestnávateľ alebo lekár, ktorý poskytuje závodnú zdravotnú starostlivosť; náležitosti návrhu ustanoví nariadenie vlády Slovenskej republiky.

(3) Zamestnávateľ je povinný ihneď oznámiť príslušnému orgánu na ochranu zdravia každú zmenu podmienok výkonu práce, ktorá by mohla mať vplyv na jej zaradenie do príslušnej kategórie.

§ 13r
Rizikové práce a ich evidencia

(1) Rizikovou prácou sa rozumie práca spojená so zvýšeným ohrozením zdravia, pri ktorej je nebezpečie vzniku choroby z povolania alebo iného ochorenia podmieneného prácou; je to práca zaradená do tretej a štvrtej kategórie.

(2) Zamestnávateľ, na ktorého pracovisku sa vykonáva riziková práca, je povinný viesť a uchovávať evidenciu o každom zamestnancovi zadelenom na rizikovú prácu v rozsahu ustanovenom týmto zákonom.

(3) Na pracovisku so zvýšeným ohrozením zdravia môžu pracovať iba osoby zdravotne spôsobilé.

§ 13s
Ochrana zdravia pri práci s chemickými faktormi

(1) Zamestnávateľ je povinný

a) zisťovať nebezpečné chemické faktory na pracovisku, a ak ich zistí, posudzovať riziko[6aj]) vyplývajúce z týchto faktorov so zohľadnením

1. ich nebezpečných vlastností,[6ad])
2. karty bezpečnostných údajov,[6ad])
3. stupňa, druhu a trvania pôsobenia chemických faktorov,
4. podmienok práce súvisiacich s takými faktormi vrátane ich množstva,
5. najvyšších prípustných hodnôt vystavenia zamestnancov nebezpečným chemickým faktorom a biologických medzných hodnôt,
6. účinnosti uskutočnených preventívnych opatrení alebo opatrení, ktoré plánuje vykonať,
7. záverov už uskutočnených preventívnych lekárskych prehliadok,[6ak])

b) vyžiadať si dodatočné informácie potrebné na posúdenie rizika od dodávateľa alebo z iných dostupných zdrojov,

c) vypracovať posudok o riziku

1. pri zistení nebezpečného chemického faktora,
2. pri každej významnej zmene, alebo ak výsledky zdravotného dohľadu preukážu, že je to nevyhnutné,
3. pri každej novej činnosti súvisiacej s nebezpečnými chemickými faktormi.

(2) Pri činnostiach súvisiacich s vystavením zamestnancov viacerým nebezpečným chemickým faktorom sa riziko posudzuje na základe rizika, ktoré predstavujú všetky tieto faktory navzájom.

(3) Pri akejkoľvek činnosti súvisiacej s nebezpečnými chemickými faktormi je zamestnávateľ povinný okrem všeobecných zásad prevencie ustanovených osobitným predpisom[6al]) dodržiavať všeobecné zásady prevencie rizík vyplývajúcich z nebezpečných chemických faktorov.

(4) Ak výsledky posúdenia rizika podľa odseku 1 písm. a) preukážu riziko vyplývajúce z nebezpečných chemických faktorov, zamestnávateľ je povinný vylúčiť ho vykonaním špecifických ochranných a preventívnych opatrení.

(5) Ak povaha činnosti neumožňuje vylúčiť riziko podľa odseku 4, zamestnávateľ je povinný obmedziť riziko vyplývajúce z nebezpečných chemických faktorov na najnižšiu možnú mieru vykonaním špecifických ochranných a preventívnych opatrení.

(6) Špecifické ochranné a preventívne opatrenia podľa odsekov 4 a 5 sa nemusia vykonať, ak výsledky posúdenia rizika podľa odseku 1 preukážu, že vzhľadom na množstvo nebezpečných chemických faktorov na pracovisku je len malé riziko vyplývajúce z týchto faktorov, pričom dodržiavanie všeobecných zásad prevencie rizika podľa odseku 3 je dostatočné na zníženie tohto rizika.

(7) Ak zamestnávateľ nepreukáže vykonanie opatrení podľa odseku 4, je povinný vykonávať pravidelne a pri každej zmene pracovných podmienok, ktorá môže ovplyvniť vystavenie zamestnancov chemickým faktorom, ich meranie, ak môžu predstavovať riziko pre zdravie zamestnancov na pracovisku, najmä vo vzťahu k najvyšším prípustným hodnotám podľa odseku 8.

(8) Pri posudzovaní rizika vyplývajúceho z nebezpečných chemických faktorov je zamestnávateľ povinný zohľadniť výsledky merania podľa odseku 7. Pri prekročení najvyšších prípustných hodnôt vystavenia zamestnancov chemickým faktorom je povinný vykonať preventívne a ochranné opatrenia na odstránenie rizika z ich prekročenia.

(9) Na základe celkového posúdenia rizík podľa odsekov 1 a 3 je zamestnávateľ povinný vykonávať technické a organizačné opatrenia primerané povahe vykonávanej činnosti vrátane skladovania, manipulácie a oddelenia navzájom reagujúcich chemických faktorov a zabezpečiť ochranu zdravia zamestnancov pred nebezpečenstvami vyplývajúcimi z ich fyzikálno-chemických vlastností.

(10) Na pracoviskách s nebezpečnými chemickými faktormi môže zamestnávateľ zamestnávať len osoby zdravotne spôsobilé a odborne spôsobilé, ktoré dosiahli 18 rokov veku; osoby vo veku od 16 do 18 rokov môžu vykonávať činnosti s takými faktormi len z dôvodu prípravy na povolanie, ak majú zabezpečené odborné vedenie a dozor a osobné

ochranné pracovné prostriedky. Osoby, ktoré riadia práce s nebezpečnými chemickými faktormi, musia spĺňať požiadavky na odbornú spôsobilosť.

(11) Zamestnávateľ je povinný poskytovať zamestnancom a zástupcom zamestnancov údaje získané podľa odseku 1, informácie o nebezpečných chemických faktoroch vyskytujúcich sa na pracovisku a umožniť im prístup k akýmkoľvek záznamom o bezpečnostných údajoch a k záznamom vedeným zamestnávateľom podľa odseku 15 písm. a) a b).

(12) Na predchádzanie riziku z vystavenia zamestnancov chemickým faktorom a z pracovných činností súvisiacich s takými faktormi nie je povolená výroba, spracúvanie a používanie vybraných chemických faktorov na účely ustanovené všeobecne záväzným právnym predpisom (odsek16).

(13) Výnimku z ustanovenia odseku 12 môže povoliť príslušný orgán na ochranu zdravia na základe žiadosti zamestnávateľa, ak ide

a) o použitie na účely vedeckého výskumu a testovania vrátane analýzy,

b) o činnosti zamerané na vylúčenie chemických faktorov prítomných vo forme vedľajších produktov alebo odpadových produktov,

c) o výrobu vybraných chemických faktorov podľa odseku 12 na použitie ako medziproduktu a takéto použitie; v takých prípadoch je zamestnávateľ povinný činnosti uskutočniť v samostatnom uzatvorenom systéme, z ktorého možno chemické faktory odstrániť iba v miere nevyhnutnej na monitorovanie výrobného procesu alebo na údržbu tohto systému.

(14) Zamestnávateľ je povinný pri zabezpečovaní zdravotného dohľadu vychádzať z posudku o riziku podľa odseku 1 písm. c). Ak výsledky posúdenia preukážu riziko vyplývajúce z vystavenia zamestnancov chemickým faktorom, zamestnávateľ je povinný postupovať podľa § 13p ods. 3.

(15) Zamestnávateľ je ďalej povinný

a) viesť záznamy o výsledkoch merania chemických faktorov u zamestnancov vykonávajúcich rizikové práce (§ 13r ods. 1) a uchovávať ich 20 rokov od skončenia práce, ak ďalej nie je ustanovené inak,

b) viesť záznamy o druhu a množstve používaných chemických faktorov a uchovávať ich desať rokov od skončenia práce,

c) odovzdať záznamy podľa písmen a) a b) po skončení svojej činnosti alebo zrušení pracoviska príslušnému orgánu na ochranu zdravia,

d) vypracovať prevádzkový poriadok a predložiť ho príslušnému orgánu na ochranu zdravia, na schválenie, ako aj návrh na jeho zmenu [§ 27 ods. 2 písm. e)],

e) zabezpečiť nebezpečné chemické faktory proti ich zneužitiu alebo odcudzeniu,

f) zabezpečiť požiadavky na ochranu zdravia zamestnancov pri skladovaní nebezpečných chemických faktorov,

g) oznamovať údaje orgánu na ochranu zdravia v rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom (odsek 16).

(16) Nariadenie vlády Slovenskej republiky ustanoví

a) najvyššie prípustné hodnoty vystavenia zamestnancov nebezpečným chemickým faktorom a biologické medzné hodnoty,

b) všeobecné zásady prevencie rizík vyplývajúcich z nebezpečných chemických faktorov,

c) špecifické ochranné a preventívne opatrenia na vylúčenie a obmedzenie rizika vyplývajúceho z nebezpečných chemických faktorov podľa odsekov 4 a 5,

d) požiadavky na odbornú spôsobilosť osôb, ktoré riadia práce s nebezpečnými chemickými faktormi,

e) vybrané chemické faktory a účely ich použitia, ktoré nie sú na pracovisku povolené,

f) náležitosti posudku o riziku podľa odseku 1 písm. c),

g) náležitosti žiadosti podľa odseku 13,

h) náležitosti záznamov podľa odseku 15 písm. a) a b),

i) náležitosti prevádzkového poriadku podľa odseku 15 písm. d),

j) rozsah údajov oznamovaných zamestnávateľom príslušnému orgánu na ochranu zdravia podľa odseku 15 písm. g).

§ 13t
Ochrana zdravia pri práci s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi

(1) Pre každú činnosť, pri ktorej môžu byť zamestnanci vystavení karcinogénnym alebo mutagénnym faktorom, je zamestnávateľ povinný zisťovať druh, mieru a trvanie vystavenia zamestnancov týmto faktorom tak, aby sa dali posúdiť všetky z nich vyplývajúce nebezpečenstvá pre zamestnancov a určiť príslušné opatrenia. Toto posudzovanie je zamestnávateľ povinný vykonávať pravidelne a pri každej zmene podmienok, ktoré by mohli mať vplyv na vystavenie zamestnancov karcinogénnym alebo mutagénnym faktorom. Pri posudzovaní rizika[6aj]) je zamestnávateľ povinný prihliadať na všetky možné spôsoby a cesty vstupu týchto faktorov do organizmu. Zamestnávateľ je povinný predložiť príslušnému orgánu na ochranu zdravia na požiadanie kritériá, ktoré sú základom na posudzovanie rizika z vystavenia zamestnancov karcinogénnym alebo mutagénnym faktorom.

(2) Pri posudzovaní rizika podľa odseku 1 je zamestnávateľ povinný osobitne prihliadať na ohrozených zamestnancov a preskúmavať ich zaradenie na pracovisko, na ktorom by mohli byť vystavení karcinogénnym alebo mutagénnym faktorom.

(3) Zamestnávateľ je povinný obmedzovať používanie karcinogénnych alebo mutagénnych faktorov na pracovisku, ak je to technicky možné, najmä ich nahradením látkami, prípravkami alebo postupmi, ktoré nie sú nebezpečné alebo sú menej nebezpečné pre zdravie zamestnancov.

(4) Ak výsledky posúdenia rizika podľa odseku 1 preukážu riziko vyplývajúce z karcinogénnych alebo mutagénnych faktorov, zamestnávateľ je povinný

a) zabrániť vystaveniu zamestnancov týmto faktorom,

b) dodržiavať technické smerné hodnoty a expozičné ekvivalenty karcinogénnych a mutagénnych faktorov,

c) poskytovať príslušnému orgánu na ochranu zdravia na požiadanie informácie o výsledkoch posudzovania,

d) informovať zamestnancov a zástupcov zamestnancov o opatreniach na vylúčenie alebo obmedzenie rizika vyplývajúceho z karcinogénnych alebo mutagénnych faktorov.

(5) Ak nahradenie karcinogénnych alebo mutagénnych faktorov podľa odseku 3 nie je technicky možné, zamestnávateľ zabezpečí ich výrobu a používanie v uzavretom systéme, ak je to technicky možné. Ak použitie uzavretého systému nie je technicky možné,

zamestnávateľ zabezpečí, aby vystavenie zamestnancov týmto faktorom bolo znížené na najnižšiu technicky možnú úroveň.

(6) Pri určitých činnostiach, pri ktorých možno predvídať veľké zvýšenie vystavenia zamestnancov karcinogénnym alebo mutagénnym faktorom a pri ktorých nemožno ochranu zdravia zamestnancov zabezpečiť ďalšími technickými preventívnymi opatreniami, zamestnávateľ je povinný vykonať také opatrenia, ktoré zabezpečia skrátenie vystavenia zamestnancov karcinogénnym a mutagénnym faktorom a ich ochranu počas týchto činností; pri určovaní opatrení prihliada na vyjadrenie zamestnancov a zástupcov zamestnancov.

(7) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť, aby sa činnosti uvedené v odseku 6 vykonávali vo vymedzenom, zreteľne a viditeľne označenom priestore, alebo iným spôsobom zabrániť vstupu neoprávnených osôb do týchto priestorov.

(8) Zamestnávateľ je povinný poskytnúť informácie a poučenie zamestnancom a zástupcom zamestnancov o nebezpečenstvách spojených s používaním karcinogénnych faktorov a mutagénnych faktorov a o opatreniach, ktoré sa musia na ochranu zdravia vykonávať.

(9) Ak príslušný orgán na ochranu zdravia nariadil vykonanie mimoriadnej preventívnej lekárskej prehliadky [§ 6 písm. d)] u zamestnancov z dôvodu zvýšeného vystavenia zamestnanca karcinogénnym alebo mutagénnym faktorom, zamestnávateľ je povinný uskutočniť opätovné posúdenie rizika podľa odseku 1.

(10) Na pracoviskách s karcinogénnymi alebo mutagénnymi faktormi môžu pracovať len osoby zdravotne spôsobilé, ktoré dovŕšili 18 rokov veku. Na pracoviskách s karcinogénnymi a mutagénnymi faktormi nesmú pracovať tehotné ženy, matky do konca 9. mesiaca po pôrode a dojčiace ženy.

(11) Zamestnávateľ je povinný viesť zoznamy zamestnancov vystavených karcinogénnym a mutagénnym faktorom, záznamy o výsledkoch ich merania, uchovávať ich alebo zabezpečiť ich uchovávanie najmenej 40 rokov od skončenia práce a umožniť k nim prístup zamestnancom, zástupcom zamestnancov, lekárovi poskytujúcemu závodnú preventívnu zdravotnú starostlivosť a príslušnému orgánu na ochranu zdravia.

(12) Karcinogénne alebo mutagénne faktory sa nesmú používať pri výučbe v základných školách a stredných školách. Na vysokých školách a výskumných pracoviskách ich možno používať na základe oznámenia príslušnému orgánu na ochranu zdravia.

(13) Nariadenie vlády Slovenskej republiky ustanoví

a) preventívne technické a organizačné opatrenia na zabránenie a obmedzenie vystavenia zamestnancov karcinogénnym a mutagénnym faktorom pri práci,

b) rozsah informácií a údajov poskytovaných zamestnávateľom orgánu na ochranu zdravia, zamestnancom a zástupcom zamestnancov,

c) technické smerné hodnoty karcinogénnych a mutagénnych faktorov,

d) expozičné ekvivalenty karcinogénnych a mutagénnych faktorov.

§ 13u
Ochrana zdravia pri práci s azbestom

(1) Pri akejkoľvek činnosti, pri ktorej by mohlo vzniknúť riziko pôsobenia prachu z azbestu alebo materiálov, ktoré obsahujú azbest, zamestnávateľ je povinný určiť charakter

a stupeň vystavenia zamestnancov prachu z azbestu alebo materiálov, ktoré obsahujú azbest, aby mohol posúdiť riziko pre zdravie zamestnancov, pričom prihliada aj na vyjadrenie zamestnancov a zástupcov zamestnancov.

(2) Činnosť uvedenú v odseku 1 je zamestnávateľ povinný oznámiť príslušnému orgánu na ochranu zdravia pred jej začatím a pri každej zmene použitia azbestu alebo materiálov obsahujúcich azbest.

(3) Používanie azbestu pomocou rozprašovania a pracovné metódy, pri ktorých sa používajú izolačné alebo zvukotesné materiály s obsahom azbestu, sú zakázané.

(4) Pri všetkých činnostiach podľa odseku 1 vystavenie zamestnancov prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest

a) musí byť obmedzené na najnižšiu dosiahnuteľnú úroveň,

b) nesmie prekročiť najvyššie technické smerné hodnoty.

(5) Zamestnávateľ je povinný zabezpečiť pravidelné meranie azbestu v ovzduší na mieste výkonu práce referenčnou metódou alebo akoukoľvek inou metódou, ktorá poskytne rovnaké výsledky. Výsledky merania musia zodpovedať osobnému vystaveniu zamestnanca prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest okrem prípadov, ak zamestnanci vykonávajú rovnaké alebo podobné práce na rovnakom mieste, keď možno odber vzoriek vykonať na skupinovom základe.

(6) Pri prekročení hodnôt podľa odseku 4 písm. b) je zamestnávateľ povinný

a) zistiť príčiny ich prekročenia a bez meškania vykonať ochranné opatrenia,

b) prerušiť prácu až do vykonania ochranných opatrení podľa písmena a),

c) zabezpečiť meranie azbestu na zistenie účinnosti ochranných opatrení podľa písmena a).

(7) Ak nemožno účinne obmedziť pôsobenie prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest, zamestnávateľ je povinný poskytnúť zamestnancom osobné ochranné pracovné prostriedky na ochranu dýchacích orgánov a výkon práce zabezpečiť tak, aby tieto prostriedky zamestnanci používali len v nevyhnutne potrebnom a prísne obmedzenom čase.

(8) Ak je pri určitých činnostiach predpoklad prekročenia hodnôt podľa odseku 4 písm. b) a nemožno účinne použiť technické opatrenia na obmedzenie pôsobenia prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest, zamestnávateľ je povinný zabezpečiť ochranné opatrenia.

(9) Pred začiatkom búracích prác alebo prác na odstránenie azbestu alebo výrobkov obsahujúcich azbest zo stavieb[6ab]) a zariadení je zamestnávateľ povinný vyhotoviť plán práce.

(10) Zamestnávateľ je ďalej povinný pre všetky činnosti uvedené v odseku 1

a) zabezpečiť špecifické ochranné opatrenia a poskytnúť zamestnancom a zástupcom zamestnancov informácie,

b) viesť zoznam zamestnancov a záznamy o ich vystavení prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest a uchovávať ich alebo zabezpečiť ich uchovanie podľa § 13t ods. 11.

(11) Ustanovenia odsekov 2 a 5 a odseku 10 písm. b) sa nevzťahujú na činnosti, pri ktorých úroveň vystavenia zamestnancov prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest neprekročí medzné technické smerné hodnoty.

(12) Nariadenie vlády Slovenskej republiky ustanoví

a) náležitosti oznámenia podľa odseku 2,

b) najvyššie technické smerné hodnoty vystavenia zamestnancov prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest,

c) medzné technické smerné hodnoty vystavenia zamestnancov prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest,

d) požiadavky na meranie azbestu v pracovnom ovzduší,

e) ochranné opatrenia na obmedzenie pôsobenia prachu z azbestu alebo z materiálov obsahujúcich azbest podľa odseku 4 písm. a), odseku 8 a odseku 10 písm. a),

f) náležitosti plánu práce podľa odseku 9,

g) rozsah informácií poskytovaných zamestnávateľom zamestnancom a zástupcom zamestnancov podľa odseku 10 písm. a),

h) náležitosti zoznamu a záznamov podľa odseku 10 písm. b).

§ 13v
Ochrana zdravia pri práci s biologickými faktormi

(1) Pri akejkoľvek činnosti, pri ktorej by mohlo vzniknúť riziko vystavenia zamestnancov biologickým faktorom, zamestnávateľ je povinný určiť charakter, stupeň a trvanie vystavenia zamestnancov týmto faktorom, aby mohol posúdiť riziko pre zdravie zamestnancov a určiť ochranné opatrenia.

(2) Pri činnostiach spojených s rizikom vystavenia zamestnancov viacerým druhom biologických faktorov zamestnávateľ postupuje podľa § 13s ods. 2.

(3) Zamestnávateľ je ďalej povinný

a) posudzovať riziko vyplývajúce z vystavenia zamestnancov biologickým faktorom pravidelne a pri každej zmene podmienok, ktoré môžu ovplyvniť vystavenie zamestnancov týmto faktorom,

b) vykonávať posudzovanie rizika podľa písmena a) na základe všetkých dostupných informácií,

c) nahrádzať používanie škodlivých biologických faktorov a znižovať riziko vyplývajúce z týchto faktorov podľa postupu uvedeného v § 13t odseku 3 a odseku 4 písm. a),

d) vykonávať ochranné opatrenia na zníženie rizika vyplývajúceho z biologických faktorov,

e) poskytovať príslušnému orgánu na ochranu zdravia na požiadanie informácie podľa písmena b) a ďalšie informácie, ak výsledky posúdenia rizika preukážu ohrozenie zdravia zamestnancov,

f) bezodkladne informovať príslušný orgán na ochranu zdravia o akejkoľvek mimoriadnej udalosti spojenej s možnosťou úniku biologického faktora, ktorý môže spôsobiť závažné prenosné ochorenie ľudí,

g) poskytovať zamestnancom a zástupcom zamestnancov informácie a poučenie v rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom (odsek 6),

h) viesť zoznam zamestnancov vystavených biologickým faktorom zaradených do tretej a štvrtej skupiny a záznamy o ich vystavení biologickým faktorom a

1. uchovávať ich desať rokov od skončenia vystaveniu biologickým faktorom,
2. uchovávať ich alebo zabezpečiť ich uchovávanie 40 rokov od skončenia vystaveniu biologickým faktorom v prípadoch ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom (odsek 6),

i) umožniť prístup príslušnému orgánu na ochranu zdravia a lekárovi poskytujúcemu závodnú zdravotnú starostlivosť k zoznamu a záznamom podľa písmena h) a odovzdať ich po skončení svojej činnosti alebo po zrušení pracoviska príslušnému orgánu na ochranu zdravia,

j) vopred oznámiť príslušnému orgánu na ochranu zdravia prvé použitie biologického faktora najmenej 30 dní pred začiatkom práce a každé použitie ďalšieho biologického faktora alebo nového druhu biologického faktora v rozsahu ustanovenom všeobecne záväzným právnym predpisom (odsek 6).

(4) Použitie biologických faktorov musí byť schválené príslušným orgánom na ochranu zdravia; schváleniu podlieha aj každá zmena použitia biologického faktora [§ 27 ods. 2 písm. k)].

(5) Ak výsledky posúdenia rizika podľa odseku 1 preukážu, že vystavenie alebo možné vystavenie zamestnancov biologickému faktoru zaradenému do prvej skupiny nepredstavuje riziko pre zdravie zamestnancov, ustanovenia odsekov 2 až 4 sa neuplatnia.

(6) Nariadenie vlády Slovenskej republiky ustanoví

a) klasifikáciu biologických faktorov,

b) rozsah údajov a informácií na posudzovanie rizika z vystavenia zamestnancov biologickým faktorom,

c) ochranné opatrenia na znižovanie rizika vystavenia zamestnancov biologickým faktorom,

d) rozsah informácií a poučenia poskytovaných zamestnávateľom zamestnancom a zástupcom zamestnancov,

e) náležitosti zoznamov podľa odseku 3 písm. h) a požiadavky na uchovávanie zoznamov zamestnancov vystavených biologickým faktorom a záznamov o ich vystavení biologickým faktorom,

f) rozsah oznamovania používania biologických faktorov orgánu na ochranu zdravia a náležitosti oznámenia podľa odseku 3 písm. j).

ŠTVRTÁ HLAVA
OPATRENIA V SAMOSTATNEJ PÔSOBNOSTI OBCÍ A NIEKTORÉ ZÁKAZY

§ 13x
Opatrenia v samostatnej pôsobnosti obcí

a) nariadiť na ochranu zdravia pred vznikom a šírením prenosných ochorení vykonanie dezinsekcie a deratizácie (§ 8a ods. 3),

b) určiť zariadenia spoločného stravovania, do ktorých môže návštevník vstupovať aj v sprievode iného ako vodiaceho psa,

c) obmedziť na ochranu pred hlukom a vibráciami v nočnom čase (§ 13n ods. 2) verejnú produkciu hudby alebo inú činnosť, ktorej dôsledkom je obťažovanie ľudí.

§ 13y
Niektoré zákazy a obmedzenia

(1) Veľmi jedovaté látky a prípravky[6am]) sa nesmú predávať a vydávať fyzickým osobám.

(2) Jedovaté látky a prípravky a žieravé látky a prípravky[6an]) sa nesmú predávať a vydávať osobám mladším ako 18 rokov. Jedovaté látky a prípravky a žieravé látky a prípravky sa nesmú predávať v predajniach požívatín a hračiek; pri samoobslužnom predaji ich môže vydávať len predavač.

(3) Fyzické osoby môžu s látkami a prípravkami uvedenými v odsekoch 1 a 2 zaobchádzať len za podmienok ustanovených týmto zákonom (§ 13s ods. 10).“.

Poznámky pod čiarou k odkazom 6aa až 6an znejú:

„6aa) § 43b ods. 1 písm. a) a c) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

6ab) Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov.

6ac) Zákon č. 138/1973 Zb. o vodách (vodný zákon) v znení neskorších predpisov.

6ad) Zákon č. 163/2001 Z. z. o chemických látkach a chemických prípravkoch.

6ae) § 43b a 43c zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

6af) § 43b ods. 1 písm. a) zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

6ag) § 43b ods. 1 písm. c) zákona č. 50/1976 Zb. v znení zákona č. 237/2000 Z. z.

6ah) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 279/1993 Z. z. o školských zariadeniach v znení neskorších predpisov, zákon č. 29/1984 Zb. o sústave základných a stredných škôl (školský zákon) v znení neskorších predpisov, zákon č. 172/1990 Zb. o vysokých školách.

6ai) § 3 ods. 1 písm. f) až n) zákona č. 163/2001 Z. z.

6aj) § 2a písm. d) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci v znení zákona č. 158/2001 Z. z.

6ak) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 98/1995 Z. z. o Liečebnom poriadku v znení neskorších predpisov.

6al) § 8 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 330/1996 Z. z. v znení zákona č. 158/2001 Z. z.

6am) § 3 ods. 1 písm. f) zákona č. 163/2001 Z. z.

6an) § 3 ods. 1 písm. g) a i) zákona č. 163/2001 Z. z.“.

7. § 14 a 15 znejú:

„§ 14
Kozmetické prostriedky

(1) Kozmetické prostriedky sú látky alebo prostriedky určené na styk s vonkajšími časťami ľudského tela (pokožka, vlasový systém, nechty, pery a vonkajšie pohlavné orgány), zubami a sliznicou ústnej dutiny s cieľom výlučne alebo prevažne ju očistiť, parfumovať, meniť jej vzhľad, chrániť a udržiavať ju v dobrom stave alebo korigovať ľudské pachy okrem liečiv.[6ao])

(2) Výrobca alebo dovozca kozmetických prostriedkov je povinný zabezpečiť, aby ním vyrábané alebo dovážané kozmetické prostriedky

a) za zvyčajných alebo bežne predpokladaných podmienok nespôsobili poškodenie zdravia ľudí,

b) vyhovovali hygienickým požiadavkám na ich zloženie, vlastnosti a mikrobiologickú čistotu; dodržiavanie hygienických požiadaviek na zloženie a vlastnosti je povinný kontrolovať podľa podmienok ustanovených všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý vydá ministerstvo zdravotníctva,

c) boli balené do zdravotne neškodných obalov,

d) boli s ohľadom na svoj charakter a spôsob označované a vybavené písomným vyhlásením a návodom na použitie, prípadne na obsluhu a čistenie. V označovaní kozmetického prostriedku musia byť uvedené údaje podľa všeobecne záväzného právneho predpisu.

(3) O použití nových látok a ich množstiev, ktoré nie sú uvedené vo všeobecne záväznom právnom predpise, rozhoduje na žiadosť výrobcu alebo dovozcu ministerstvo zdravotníctva. V žiadosti musí výrobca alebo dovozca uviesť všetky skutočnosti preukazujúce, že navrhované zloženie kozmetického prostriedku neohrozí zdravie ľudí.

(4) Výrobca alebo dovozca kozmetického prostriedku je povinný

a) pred uvedením kozmetického prostriedku do obehu oznámiť príslušnému orgánu na ochranu zdravia obchodné meno, sídlo, ak ide o právnickú osobu, alebo miesto podnikania, ak ide o fyzickú osobu, miesto výroby, dátum začatia výroby alebo dovozu a zoznam kozmetických prostriedkov, ktoré mieni vyrábať alebo dovážať,

b) predložiť na kontrolné účely na žiadosť orgánu na ochranu zdravia v rozsahu ním určenom údaje ustanovené vo všeobecne záväznom právnom predpise [odsek 2 písmeno b)].

§ 15
Podmienky na výrobu kozmetických prostriedkov a na ich uvedenie do obehu

(1) Výrobca kozmetického prostriedku je povinný určiť výrobnú metódu vyhovujúcu správnej výrobnej praxi, ktorá zabezpečí výrobu zdravotne neškodných kozmetických prostriedkov, určiť fyzickú osobu zodpovednú za ich výrobu a pri označovaní kozmetického prostriedku dodržiavať požiadavky podľa všeobecne záväzného právneho predpisu [§ 14 odsek 2 písmeno b)].[6ad])

(2) Pred uvedením kozmetického prostriedku do obehu je výrobca i dovozca povinný zabezpečiť hodnotenie jeho zdravotnej neškodnosti. Hodnotenie kozmetického prostriedku sa vykonáva podľa zásad správnej výrobnej praxe na skúšanie chemických látok.[6ad])“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 6ao znie:

„6ao) Zákon č. 140/1998 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach, o zmene zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 220/1996 Z. z. o reklame.“.

Doterajšia štvrtá časť až dvanásta časť sa označujú ako piata časť až trinásta časť.

8. V § 17d ods. 5 sa v úvodnej vete slová „ktorých predmetom činnosti je výstavba“ nahrádzajú slovami „ktoré sú stavebníkom[6ab])“.

9. V § 17f ods. 2 písm. f) sa na konci pripájajú tieto slová: „rádioaktívnych látok, rádioaktívne kontaminovaných materiálov, predmetov a zariadení z pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia triedy 6,“

10. V § 17f ods. 2 písm. h) až l) sa slová „triedy 1 až 6“ nahrádzajú slovami „triedy 2 až 6“.

11. V § 17f ods. 4 písm. f) sa na konci pripájajú tieto slová: „rádioaktívnych látok, rádioaktívne kontaminovaných materiálov, predmetov a zariadení z pracovísk so zdrojmi ionizujúceho žiarenia triedy 4 a 5.“.

12. V § 17h ods. 3 písm. b) sa na konci pripája slovo „alebo“ a odsek 3 sa dopĺňa písmenom c), ktoré znie:

„c) skončené stredné odborné vzdelanie a najmenej sedemročná odborná prax.“.

13. V § 17p v odseku 1 sa vypúšťa písmeno b), doterajšie písmeno c) sa označuje ako písmeno b) a odsek 2 znie:

„(2) Odborný zástupca a pracovníci uvedení v odseku 1 sú povinní absolvovať základnú odbornú prípravu a každých päť rokov periodickú odbornú prípravu podľa druhu vykonávanej činnosti na udržanie odbornej spôsobilosti.“.

14. V § 18 odsek 2 znie:

„(2) Na plnenie úloh ministerstva zdravotníctva uvedených v § 19 sa na ministerstve zdravotníctva ustanovuje funkcia hlavného hygienika Slovenskej republiky (ďalej len „hlavný hygienik“), ktorého vymenúva a odvoláva minister zdravotníctva Slovenskej republiky a ktorý je zároveň riaditeľom Štátneho zdravotného ústavu Slovenskej republiky; minister zdravotníctva Slovenskej republiky vymenúva a odvoláva aj zástupcu hlavného hygienika.“.

15. V § 21 písm. f) sa slová „na prácu s jedmi, na prácu s látkami používanými pri dezinfekcii, dezinsekcii a deratizácii“ nahrádzajú slovami „na prácu s veľmi jedovatými látkami a prípravkami, jedovatými látkami a prípravkami,[7a]) na prácu s prípravkami používanými pri dezinfekcii, dezinsekcii a deratizácii“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 7a znie:

„7a) § 3 ods. 1 písm. f) a g) zákona č. 163/2001 Z. z.“.

16. V § 22 ods. 2 sa na konci pripája táto veta:

„Zúčastňujú sa na plnení úloh pri sledovaní ukazovateľov zdravotného stavu obyvateľov, na hodnotení zdravotného rizika, na monitorovaní vzťahov zdravotného stavu obyvateľstva a faktorov životného prostredia, životných podmienok a pracovných podmienok, na uskutočňovaní miestnych programov ochrany a podpory zdravia, na výchove na podporu a ochranu zdravia a na poskytovaní poradenských služieb; vedú evidenciu rizikových prác.“.

17. V § 27 odsek 2 znie:

„(2) Orgány na ochranu zdravia posudzujú z hľadiska vplyvu na zdravie

a) územnoplánovacie podklady a územné plány a ich zadania,

b) návrhy na určenie osobitného režimu území,

c) návrhy na uvádzanie potravín na osobitné výživové účely a nových potravín[9]) do obehu,

d) návrhy na výrobu, výskum a vývoj, spracúvanie, skladovanie a iné používanie veľmi jedovatých látok a prípravkov[6an]) na pracovisku vrátane ich používania pri dezinfekcii, dezinsekcii a deratizácii a na ochranu rastlín,

e) návrhy na začatie územného konania a kolaudačného konania, na uvedenie pracovných priestorov do prevádzky a na zmenu v užívaní stavby alebo prevádzky,

f) návrhy na využívanie vodných zdrojov na zásobovanie pitnou vodou a úžitkovou vodou,

g) návrhy na vodárenskú úpravu pitnej vody,

h) návrhy na zavedenie nových technologických a pracovných postupov,

i) návrhy na výrobu, dovoz a používanie rádioaktívnych liekov, očkovacích látok, sér, biologických diagnostických prípravkov a antimikróbových látok na laboratórne testovanie,

j) návrhy na používanie biologických faktorov, na zmenu ich použitia a na činnosti, ktoré môžu mať za následok vystavenie zamestnancov biologickým faktorom,

k) návrhy na nakladanie s nebezpečnými odpadmi a na prevádzkovanie zariadení na zneškodňovanie nebezpečných odpadov,

l) návrhy na zriaďovanie a prevádzku pohrebísk, na zaobchádzanie, pochovávanie a prevoz mŕtvych podľa osobitných predpisov.[1])“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 9 znie:

„9) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov.“.

18. V § 28 ods. 1 sa slová „v § 12 až 17, v § 17d, 17e, 17g a 17u až 17x“ nahrádzajú slovami „týmto zákonom a všeobecne záväznými právnymi predpismi vydanými na jeho vykonanie“.

19. Za § 40 sa vkladá § 40a, ktorý znie:

„§ 40a

(1) Fyzické osoby oprávnené na podnikanie[4]) a právnické osoby, ktoré začali pred 1. januárom 2002 prevádzkovať zariadenie, pre ktoré sa vyžaduje vypracovať prevádzkový poriadok, sú povinné splniť túto povinnosť do šiestich mesiacov od nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(2) Ak sa v tomto zákone ukladajú povinnosti zamestnávateľovi, rozumie sa ním právnická osoba a fyzická osoba, ktorá zamestnáva fyzické osoby v pracovnoprávnych vzťahoch a obdobných pracovných vzťahoch, ako aj právnická osoba a fyzická osoba, u ktorej sa uskutočňuje praktické vyučovanie žiakov učilišťa a žiakov odborného učilišťa, žiakov strednej školy a študentov vysokej školy.“.

20. Za § 41 sa vkladá § 41a, ktorý znie:

„§ 41a

Zrušujú sa:

1. § 6 nariadenia vlády Slovenskej socialistickej republiky č. 206/1988 Zb. o jedoch a niektorých iných látkach škodlivých zdraviu,
2. vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 45/1966 Zb. o vytváraní a ochrane zdravých životných podmienok.“.

Čl. II

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky sa splnomocňuje, aby v Zbierke zákonov Slovenskej republiky vyhlásil úplné znenie zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí, ako vyplýva zo zmien a doplnení vykonaných zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 290/1996 Z. z., zákonom č. 95/2000 Z. z., zákonom č. 470/2000 Z. z. a týmto zákonom.

Čl. III

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2002.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.